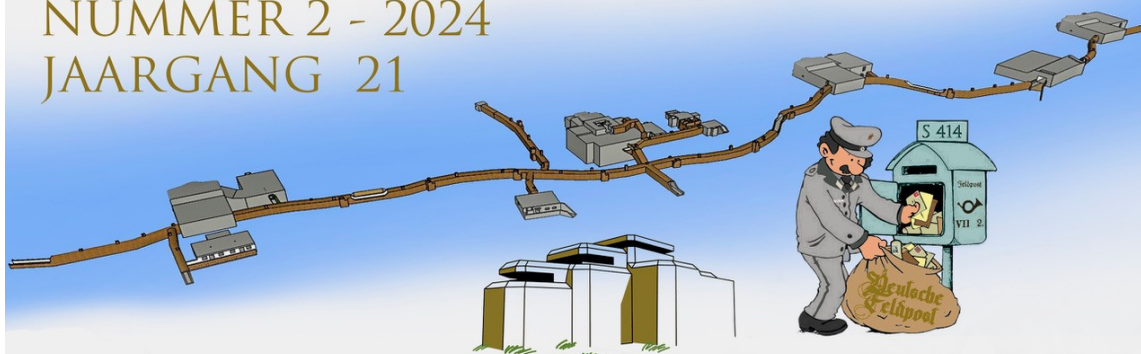

NUMMER 2 - 2024
JAARGANG 21

ATLANTIKWALL MUSEUM NOORDWIJK BUNKERPOST

Museumbunker:

Verlengde Bosweg 1
2202 NT NOORDWIJK
(Fietspad richting
Zandvoort)

Openingstijden museum:

Zie onze website :
<https://atlantikwall.nl/>

Contact

info@atlantikwall.nl

In dit nummer:

Column van de voorzitter

Bunkerdag

Invasie

“Gepaste” kleding

Interview

Column van de voorzitter

Beste vrijwilligers, donateurs en relaties,

Inmiddels zitten we al weer midden in het seizoen. Het is mooi om te zien dat alles weer op rolletjes loopt.

In april is er een mooie uitzending over de Atlantikwall geweest op omroep BO.

Bestuursleden Hans van den Bosch en Andre van der Niet hebben daarin mooie reclame kunnen maken voor ons museum.

De Dag van de Noordwijkse Geschiedenis was goed bezocht, hoewel deze is overtroffen bij de landelijke Bunkerdag op 25 mei met een record aantal bezoekers van 806.

Ook op de gewone weekenden draaien onze vrijwilligers weer overuren achter de kassa en in de gangen. Eind juni hadden we totaal al 4.475 bezoekers; daarmee lopen we er ruim 300 voor op vorig jaar.

Ondertussen wordt goed nagedacht over de gewenste inrichting van de munitiebunker en geschutsbunkers. Daarvoor hebben we op 8 juli een leuke en inspirerende brainstormsessie gehad met een aantal vrijwilligers, deelnemers aan de provinciale erfgoedtafel, ambtenaren erfgoed, Linie breed Ondernemen, etc. De eerdere ideeën vanuit onze vrijwilligers zijn besproken en er zijn nieuwe creatieve invullingen toegevoegd. Dit wordt in de komende tijd verder uitgewerkt door een speciale commissie bestaande uit Jan Heus, historicus Koen Marijt, Andre van der Niet, onze conservator Peter Wijnberger en ondergetekende.

Voor nu zetten we uiteraard verder vol in op het ontvangen van de bezoekers. We zijn benieuwd of het gaat lukken boven de 10.000 uit te komen; aan onze enthousiaste vrijwilligers zal het zeker niet liggen!

Victor Salman

Bunkerdag (redactie)

De bunkerdag was weer een groot succes. Er werden 806 bezoekers afgetikt en dat waren er weer ruim 50 meer dan vorig jaar.

Ook hebben we op de bunkerdag zelf 450 polsbandjes verkocht. Goed voor onze kas.

Van heinde en verre kwam het publiek, jong en oud, toestromen. Via de geoliede machine van hostess, gidsen, kassamedewerkers en suppoosten werd het voor vele bezoekers een interessante kennismaking met het fenomeen Atlantikwall, en voor andere bezoekers een herhaling van vorige keer(en) om nog beter te begrijpen wat het doel, nut en onnut van die honderden kilometers beton en staal langs de kust was.

Waarom was er geen Geallieerde invasie op Nederlands grondgebied? (Rob Maaijen) (Illustraties Redactie)

Sinds enkele jaren ben ik met veel plezier als gids behulpzaam bij het Atlantikwallmuseum. Om zo goed mogelijk beslagen ten ijs te komen, heb ik me gaandeweg verdiept in allerlei aspecten van de Atlantikwall. Daarbij heb ik mij vanaf het begin afgevraagd waarom de geallieerde invasie nooit op de Nederlandse kust heeft plaatsgevonden, maar in het verre Normandië. Ogenschijnlijk zou een invasie op Nederlandse bodem meer voor de hand liggend zijn gezien de nabijheid van de Engelse kust, de op sommige plaatsen smalle/minder solide Duitse kustverdediging en de veel kortere route richting Duitsland. Door er literatuur op na te slaan en gesprekken te voeren met mede-geïnteresseerden/deskundigen meen ik inmiddels een aantal redenen te hebben gevonden:

De geschikte havens voor een dergelijke grote amfibische operatie liggen allemaal aan de zuidkust van Engeland (bijvoorbeeld Dover en Brighton). Vanuit die posities is de afstand tot de Nederlandse kustlijn groter dan de uiteindelijk gekozen route richting Normandië. Bovendien zou de aanvalsvloot langere tijd onder vuur komen te liggen van meerdere grote Duitse kustbatterijen.

De Noordzee staat bij zeelui bekend om zijn sterke/verraderlijke stromingen en plotseling optredende en/of wisselende wind. Dit grillige patroon zou grote risico's met zich mee kunnen brengen bij de aanvoer en afvoer van mensen en materieel per schip.

De Noordzee is plaatselijk ondiep door zandbanken, waardoor beperkte vaarroutes mogelijk zijn. Voor de zware kruisers en troepentransportschepen zou het moeilijker zijn de kust dicht te benaderen vanwege het risico vast te lopen. De beperkte manoeuvreerruimte maakt grote schepen bovendien kwetsbaar voor aanvallen met vliegtuigen en/of Schnellboten.

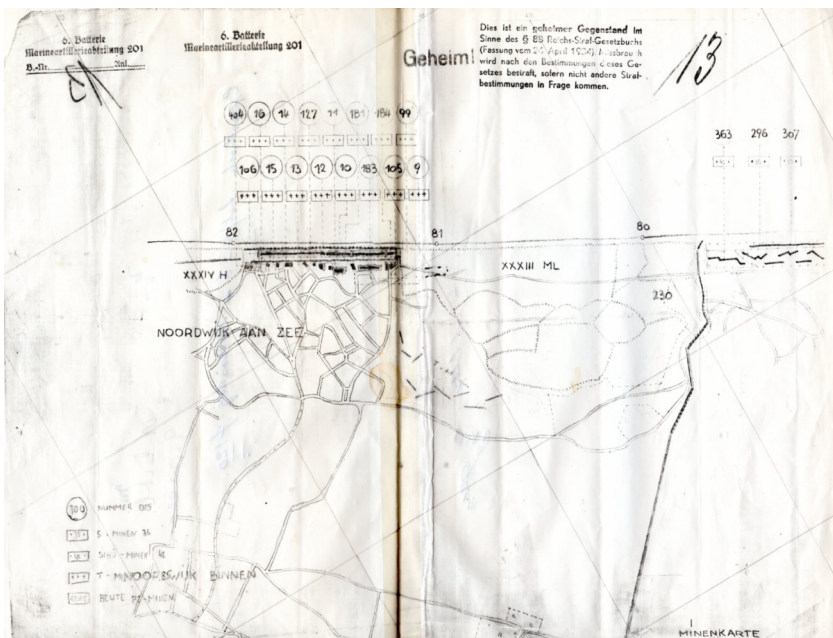
Langs de hele Atlantikwall hebben de geallieerden fotoverkenningvluchten uitgevoerd en informatie

verzameld via plaatselijke verzetsgroepen over de verdedigingswerken en gesteldheid van het strand. Het meest spectaculair waren de geheime, nachtelijke operaties van duikers die monsterverzamelden om de samenstelling en stabiliteit van de stranden te onderzoeken. Ook in Nederland is dit gebeurd en mogelijk is de uitslag voor onze zandstranden qua stabiliteit en draagkracht negatief uitgevallen.

Het hoogteverschil tussen eb en vloed is bij de Nederlandse kust niet groot genoeg voor beoogde omvangrijke landingsoperaties. Bij een sterke vloed kunnen landingsvoertuigen de kust namelijk dicht naderen. Bij een sterke eb ontstaat een breed strand voor het lossen en laden van manschappen en materieel. In Frankrijk was dat verschil tussen eb en vloed aanmerkelijk en werd het volop benut bij de landingen en de bevoorradingen.

873437-1945.tif

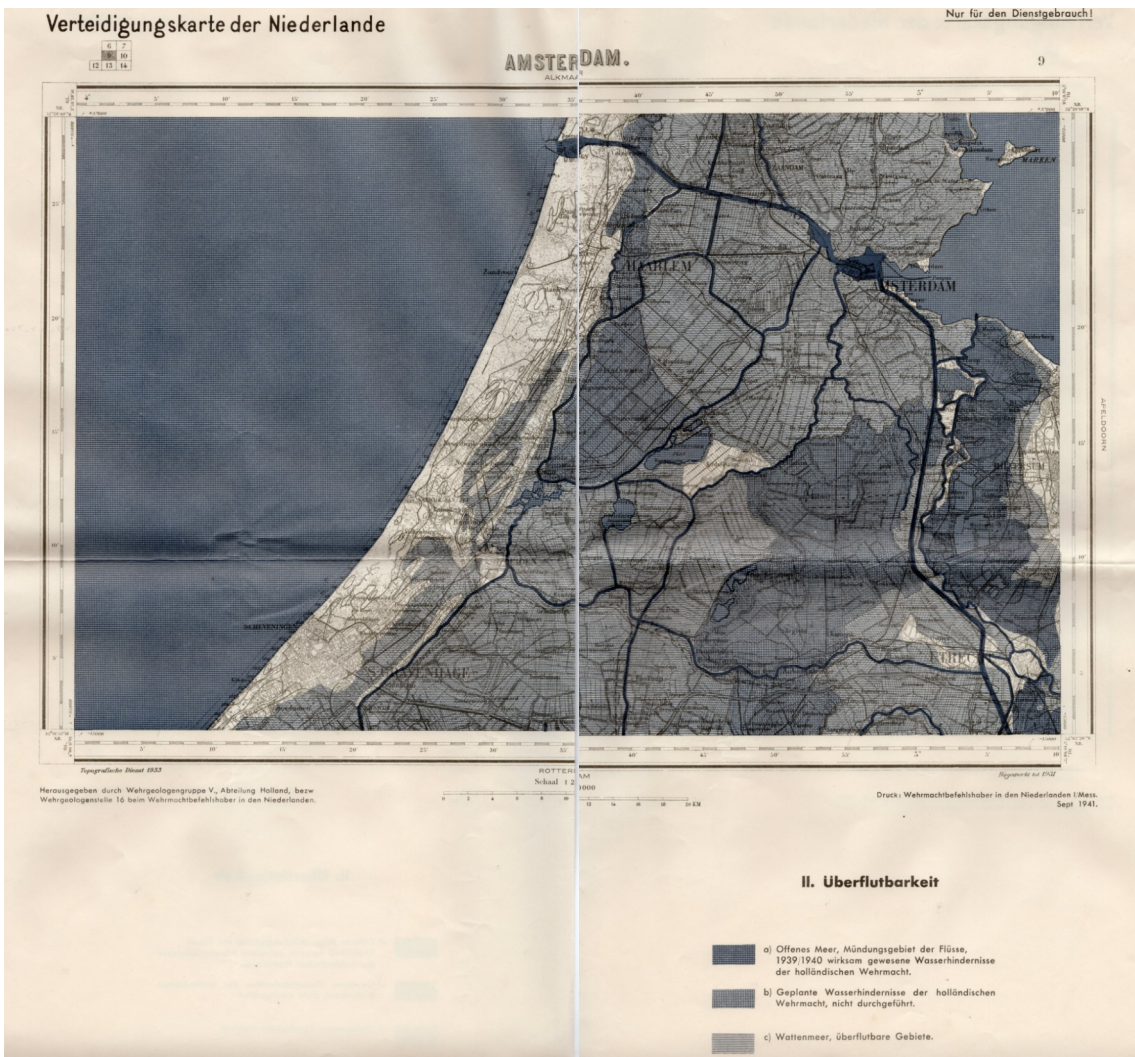

Vanaf de Nederlandse stranden waren destijds onvoldoende goede/brede uitvalswegen naar het achterland aanwezig. Dat zou gevaarlijke stagnatie in de voortgang en aanvoer kunnen opleveren omdat de invasiemacht niet snel kon uitwaaiëren over een breed front.

Achter de duinenrijen is het landschap vlak en laag (ligt vaak zelfs onder NAP). De vijand zou door inundaties de opmars van vooral gemotoriseerd materieel (tanks en trucks) aanzienlijk kunnen vertragen, terwijl ook eventuele landingen met transportvliegtuigen moeilijk zouden worden. Het Nederlandse leger heeft deze inundatiemethode in de mobilisatieperiode zelf op een aantal plaatsen succesvol toegepast.

In Nederland waren op betrekkelijk korte onderlinge afstand in de kustlijn diverse belangrijke Festungen aanwezig (bijvoorbeeld IJmuiden, Den Helder en Hoek van Holland). De zware bewapening en de aanwezige manschappen vormden een serieuze bedreiging.

In het achterland waren belangrijke Duitse luchtmachtbases aanwezig (bijvoorbeeld Schiphol Leeuwarden en Gilze-Rijen), die snelle aanvallen op de invasievloot, de bruggenhoofden en de bevoorrading konden uitvoeren.

Het Nederlandse landschap is over het algemeen vlak zodat Duitse gemotoriseerde eenheden (met name tanks) snel vanuit het achterland zouden kunnen oprukken om de bruggenhoofden aan te vallen. Mogelijk hebben nog meer zaken een rol gespeeld waarom de Nederlandse kust niet in aanmerking kwam bij de grootscheepse invasiplannen. De genoemde zaken zijn deels afkomstig uit de literatuur en deels mijn eigen overwegingen als amateur. Mogelijk kunnen hiermee eventuele vragen van geïnteresseerde museumbezoekers over dit thema worden beantwoord. Ik houd me overigens graag aanbevolen voor aanvullingen en/of andere zienswijzen.

“Gepaste” kleding *(Hans van den Bosch)*

Voor de zichtbaarheid van de gidsen, kassiers, suppoosten en andere vrijwilligers die daar behoefte aan hadden waren er speciale fleece vesten beschikbaar. Door de toeloop van vrijwilligers was er niet meer voldoende op voorraad en die nog op voorraad lagen waren vaak te groot of te klein. Daarnaast werd door de meeste dames aangegeven dat de snit van de fleece vesten nu niet bepaald voor deze groep gesneden was. Een damesmodel zou toch wel beter passen. Daarnaast was een betere onderscheiding wenselijk zodat de gidsen voor onze gasten beter zichtbaar zouden zijn. Dit zou bijvoorbeeld kunnen met grotere reflecterende letters. Na alles goed doorgedacht te hebben bracht ik mijn voorstel vorig jaar in een bestuursoverleg naar voren. Maar helaas, er was geen budget en moest ik mijn plan in de ijskast zetten.

Dit jaar, met behulp van Angelique, kwam ik weer met het plan op tafel. Ondertussen vroeg onze vrijwilliger Jan Duyvenbode zich af “waarom niet sponsoren”? Zijn schoonzoon dhr. P. Hoek van de Hoek groep, die een bloeiend groothandels bedrijf in bloemen en planten runt, zou een goede sponsor kunnen zijn. En zo kwam van het één het ander. Naast de fleece vesten wilde ik ook voor alle vrijwilligers jacks aanschaffen.

En dit zou nu ook gerealiseerd kunnen

worden. Na een aantal gesprekken werd besloten om de (rode) fleece vesten en de (blauwe) softshell jacks bij het zelfde bedrijf, Angelo d’Elia van Bright Workwear, te laten maken. Daarnaast heeft dhr. Hoek er

zorg voor gedragen dat de fleece vesten en de softshell jacks dezelfde bedrukking hebben gekregen. Een eis van Angelo d’Elia van Bright Workwear was dat er een pasdag zou worden georganiseerd zodat iedereen passende kleding zou krijgen. Daarnaast werd er ook nog een tweede pasdag georganiseerd. En bij diegenen die niet konden komen ben ik langs geweest zodat iedereen passende kleding zou krijgen.

Een hele operatie met dank aan iedereen die zijn of haar steentje heeft bijgedragen.

Zaterdag 6 juli jl. werden in de Fl246 officieel de fleece vesten en de softshell jacks aan het bestuur van het Atlantikwall Museum overhandigd. De koffie stond klaar in de Fl 246 munitiebunker. En om 10.00 verwelkomden we onze sponsor van de fleece vesten en de soft shell jacks, de heer Hoek van de Hoek Groep. Een dankwoord werd uitgesproken aan het adres van de Hoek groep en Angelo d'Elia van Bright Workwear.

Waarna een geschenk aan de heer Hoek werd overhandigd. Ook wilde ik nog met name noemen: Jan Duyvenbode, P. Hoek, Angelo d'Elia van de Bright Workwear uit Den Haag en de andere leden van het Atlantikwall Museum bestuur die dit allemaal mogelijk hebben gemaakt. Buiten werd nog een groepsfoto gemaakt van alle aanwezige vrijwilligers gekleed in onze nieuwe softshell jacks.

Degenen die nog geen nieuwe kleding had kon dit ophalen, keurig netjes verpakt in een papieren tas. Niet alleen het Atlantikwall Museum maar ook haar vrijwilligers zien er geweldig uit. We stralen nu eenheid uit naar onze bezoekers dankzij het harde werk van heel veel mensen.

Colofon:

Stichting Atlantikwall
Museum Noordwijk

info@atlantikwall.nl

Bankgegevens:

Giro NL23INGB0009185700

Bank NL03RABO0146683110
t.n.v. St. Atlantikwall Museum te
Noordwijk

Bestuur:

Voorzitter: Victor Salman
Vice voorzitter: André v.d. Niet
Secretaris: Angelique Heus
Penningmeester: Joeri de Jong
Lid: Hans v.d. Bosch
Lid: Jeroen v.d. Zalm
Lid: Rob Dorst

Ereleden

Cor van Duin
Ruud Boot
Jan Heus

Redactie Bunkerpost:

Anton Haasnoot

Redactieadres:

redactie@Atlantikwall.nl

Medewerkers:

Gerty Haasnoot
Victor Salman
Rob Maaijen
Hans van de Bosch
Dirk Zweers

Logo Bunkerpost:

Peter Wijnberger

Officieel logo

Marjolijn v.d. Jagt

Overname van teksten of afbeeldingen
uit deze nieuwsbrief is uitsluitend
toegestaan na verkregen schriftelijke
toestemming van de redactie en de
desbetreffende auteur.

Interview Rob Maaijen

(Dirk Zweers)

Naam, geboortejaar, achtergrond, beroep?

Rob Maaijen, 1954, sinds 2020 gepensioneerd na 44 jaar leerkracht basisonderwijs te zijn geweest. Voornamelijk draaide ik groepen 7 en 8, en bekleedde af en toe ook andere functies. Het leuke van leerkracht zijn voor die leeftijdsgroep is dat je dan alle vakken geeft. Ik was vooral een vertelmeester, en kon blijkbaar beeldend vertellen. Dat hoor ik nog wel eens van oud-leerlingen die ik tegenkom.

Hoe ben je betrokken geraakt bij de Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk?

Dat is bij mij via 2 sporen gelopen, ten eerste had ik één jaar voor mijn pensioenering een oproep gelezen, en deze onthouden om later iets om handen te kunnen hebben. Ten tweede zag ik in de Coronaperiode een On Line presentatie van André.

Na contact met Hans van den Bosch heb ik stage gelopen als gids bij Rob Bijlo en Hans Poerschke. Ik heb me ook verder verdiept in de gidshandleidingen en diverse documentatie. Ik ben toen in 2021 als gids mee gaan draaien.

Wat voor soort werkzaamheden doe je het liefst voor de Stichting?

Het gidsen van groepen bezoekers is helemaal mijn ding: je kunt zo fijn je verhaal kwijt. Ook heb ik veel plezier gehad aan het samenstellen van de kinderspeurtocht voor de Leitstand S414.

Wat geeft je bij deze werkzaamheden het gevoel goed bezig te zijn?

Dat je mensen een interessante rondleiding kunt bieden, vooral met een stuk informatie over krijgshistorie, dat met de huidige geopolitieke situatie weer wat actueler wordt. Ik heb grote bewondering voor het vele werk dat door alle collega's is en wordt verricht om dit stuk cultureel erfgoed voor het nageslacht te bewaren.

Het teamgevoel onder de collega vrijwilligers waardeer ik ook bijzonder.

Hoe zie je de toekomst van de Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk?

Naar mijn mening zijn we financieel behoorlijk gezond. Het beschikbaar komen van de noordgang zie ik als een grote aanwinst, al vraag ik me af hoe we dat gaan bemensen. We zijn een levendige organisatie, en weten steeds weer publiek aan te trekken met bijvoorbeeld de candle-light tours. Tenslotte zijn we voor badplaats Noordwijk een uitstekende slecht weer accommodatie gebleken.

Kun je beknopt een anekdote over ons museum vertellen?

Niet echt een uitgelezen grappig verhaal, maar wat ik wel eens hoor wanneer ik bezoekers rondleid door bijvoorbeeld geschutsbunker drie: Ik vraag dan terloops aan de bezoekers hoe lang zij schatten dat de bouw van het hele complex heeft geduurd. Ik krijg dan schattingen te horen tussen een paar maanden tot wel tien jaar!